

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reclamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben
A NYÁCSIK SOMA UTÓDA CZÉG
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések és nyílttér közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Főgymnasiumunk és Szarvas városa.

Több, mint ötven éve, hogy a békési ág. ev. hitv. esperesség főiskolája Mező-Berényből Szarvasra került s itt már félszázadnál hosszabb idő óta áll a közművelődés szolgálatában. S tagadhatatlan, hogy e főiskola áthelyezése óta mindig jelentékeny tényező volt városunk lakosságának nemcsak szellemi fejlődésére, hanem anyagi gyarapodására is. Hiszen, ha az utóbbi pár évtizedre gondolunk, bizonyára a legnagyobb kegyelettel fogunk adózni a főiskola jeles tanférjainak, mert ők nemcsak itt e város felvirágoztatására működtek mindig nagy buzgalommal, sokszor önfeláldozással, hanem e város keretén túl is kivívták igyekezetüknek, munkálkodásuknak az elismerés koszorúját.

S hogy a jelen időkben is feladatának magaslatán áll főgymnasiumunk, sőt a multtal szemben nagy haladást

tanusit, azt úgy gondolom, senki nem fogja kétségbe vonni.

S csodálatos mindamelllett, hogy városunk lakossága — eltekintve az értelmiségtől — nem tudta s nem tudja kellőképp méltányolni a főiskola nyújtotta előnyöket, nem látja be, mily könnyebbség az reá nézve, hogy gyermekeit ugy szólván minden áldozat nélkül taníttathatja. Igaz, a helybeli iparos és földmives is be-beiratja fiát a gymnasiumba, elvégeztet vele 1—2—3 osztályt, azután kiveszi s adja vagy felhasználja gyakorlati pályára, mesterségre, földművelésre. Egy-két jeles szegény fiú ugyan elvégzi a 8 osztályt a főiskola anyagi segítségével, de hogy a jómódúak közül valaki felvergődjék az érettségihez, az a legritkább esetek közé tartozik.

Ujabb időben azonban az alsóbb osztályokban is feltűnően fogy a helybeliek száma.

Beszéljenek a számok. Az 1881|2-ik tanévben volt a főgymnasiumnak legtöbb tanulója, (569) azok közül volt helybeli 162. Az első oszt. 90 tanuló közül 48, a II. oszt. 86 tanuló közül 26, a VIII. oszt. 66 tanuló közül 10. helybeli. Az elmúlt 1890—91 esztendőben összesen 378 tanulója volt főiskolánknak, közülök 114 helybeli és pedig az I. oszt. 55 tanuló közül 25, a II. oszt. 43 tanuló közül 14, a VIII. oszt. 41 tanuló közül 10. Tehát az elmúlt tanévben 48 helybeli tanulóval volt kevesebb iskolánkban, mint 1881|2. tanévben, az I. és II-ik osztályban pedig felényire olvadt a helybeli tanulók száma 10 év alatt. A többi osztályokban meglehetősen változatlan maradt a szám ez években (10—20 között). S mit bizonyít a helybeli tanulók számának ez a nagy apadása? Azt, a mit már előbb állítottam, hogy a helybeli lakosságnak csak az intelligentiája használja fel a gymnasiumot gyermekei ne-

TÁRCZA.

Egy a sok közül.

— A „Szarvas és Videke“ eredeti tárcája. —
Irla: Z.

Volt nekem egy jó barátom.

Ismertem őt a gyermekszoba hintalován, a fakard és fapuskától egész addig a végzetes revolverlövésig. Nem volt titka, mely fürkésző szemeim előtt takarva maradt volna, nem volt ábrándja, reménye, melynek ne lettem volna társa, meghittje. Pedig sokat ábrándozott, sokat remélt, s hogy egyiket sem láthatta megtestesülni, oka azon ezer alakban előforduló akadály volt, melyen már annyi fűdős terv, annyi nemes szándék törte nyakát, a mit úgy hívunk általánoságban, hogy „körülmények.“

A kiben pedig nincs elég erő arra, hogy ne csak fellázadjon, de tegyen is a teremtő azon bölcs, vagy nem bölcs rendelkezése ellen, hogy kinek-kinek sorsát nem igazítja hajlamaihoz, körülményeihez, véralkatához: az elbukik abban az örökös küzdelemben, melynek „élet“ a neve.

A kinek olyan a természete, hogy hős-

tetteket tud véghez vinni, azt küldje a háborúba; — a ki arra született, hogy felebarátai testi nyavalyáival bajlódjon, tanítsa meg az orvosi tudományra; — a ki jól tud táncolni, udvarolni és csinos gyerek, az legyen bálrendező, szerettesen magába egy bankárleányt és kész a sorsa — pályája, — bizonyára jól is fogja betölteni; — de a ki, — mint az én barátom, korán elvesztve az anyai őrangyalt, és az apa támogató karját, úgy nevelkedett fel, olyan kedélye gyűrődött, hogy az életet csak szemlélni képes, hogy csak nézője a nagy színpad nyüzsgő-mozgó alakjainak, a ki maga föllépni, tenni, tanulni, valamivé lenni soha se bírt elég erővel, annak a végzet adjon ezer hold földet, ragyogó leányszemeket, ölelő karokat, édes boldogságot, — sült galambot.

De nem adott. Ő maga mondá számtalanszor, hogy azért czipeli oly kinnal koldustársisznáját, mert nagyúri hajlamokkal van megtöltve, hogy életében minden bánat, lelkében minden collisio azon mérhetlen aránytalanságból támad, mely vágyai és ezek teljesülhetése között tátong. Ő minden szép és jó iránt fogékony, szíve tele van szeretettel és szájalommal a szenvedő emberiség

iránt, fogékony mély és lángoló szerelemre, gyöngéd, igazságszerető, megosztaná utolsó falatját az éhezővel, — de mit ér mindez, ha ő maga is szegényebb az ördögnél.

Néha apját vádolta meghasonlott belvilága okozójául. Miért költötte el vagyontát? Miért volt ur és kártyás, miért tartotta vissza gyermekkorában minden komolyabb foglalkozástól? Tőle sem látott egyebet, mint tétlenséget, naplopást, soha sem halotta tőle, hogy az életet meg kell érdemelni.

A középiskolát végezte el, midőn anyja sirja mellett felhantolták az apját. Megöntözte könnyeivel, mert úgy szokás, hazament, mert a szokás haza vitte útját. Most gondolkozott először életében, de ez sem tartott sokáig. Összeszedte apja hagyatékát, mely néhány pipából, sétatobtóból, czimeres pecsétnyomóból s egyéb értéktelen dolgokból állt, — s elindult, mint a gondtalan madár, fészket keresni, könyörületos rokonok panaszolt kenyerét enni.

Örökölt még egyebet is az apjától: jóhangzású praedicatumos nagy nevet, czímet, utágú koronát és végtelen sok uri büszke-

velésére, s hogy a földmivelő és iparos osztály nagy része teljesen feleslegesnek tartja azt városunkban. S hogy újabban még az első osztályokban is oly kevés a helybeli tanulók száma, a bizalmatlanságnak erős bizonyítéka volna ez a főiskolával szemben, ha nem volnának ennek szerintem más, a lakosság jellemében és szokásaiban gyökerező, városunk sajtósága viszonyain alapuló okai.

Ilyen ok első sorban az anyagiak túlságos szeretete. A mi népünk szorgalmas munkás, de nem csak azért, hogy a megélhetésre biztos eszközöket szerezzen, hanem hogy gazdagodjék. A vagyont nem az élethez szükséges jónak tekinti, hanem célnak, melyért feláldozná lelke üdvösségét is. Egy szóval a mi népünk fessvény, nem takarékos, kapzsi, de nem előrelátó. Ilyen gondolkodás mellett korántsem csodálatos, ha a jómodú parasztgazda 10—12 éves gyermekére előnyösebbnek tartja, ha a mezőre küldi s dolgoztatja, az iparos, ha mesterségre felhasználja, mint sem hogy az iskolába küldje. Sajnos, hogy így van, de ez olyan tény, melyet kétségbe vonni nem lehet.

A másik ok az előbbiből következik: a szellemi vagyonnak kevésre becslése, vagy éppen semmi bevétele. Hiszen igaz, hogy az a szellemi vagyon maga nem ad kenyeret, de képessé tesz annak megszerzésére. S éppen ezt nem tudja belátni a szarvasi ember, mert még a népiskolába is csak kényszerítve adja gyermekét, csak akkor, midőn bünte-

téssel fenyegetik, vagy már meg is büntetik. Tessék csak az illetékeseknek tekinteni a népiskolába, találnak ott egy két, mondjuk 10—20 gyermeket, a többi majd decemberben jön az iskolába s akkor tessék annak a tanítónak 4—5 hónap alatt (mert ott a tanév májusig tart) a gyermek fejéből először kiverni a mezőn belénőtt vadságot, megtanítani őt írni, olvasni, megismertetni vele a történelem, földrajz, természetrajz, számtan elemeit, ha tudja. S ha a tanítónak oly kevés ideje marad a gyermekek vezetésére, bizony nem lehet csodálni, ha nem bírja fogékonyra tenni a szellemi javak iránt, ha nem képes belécepegtetni a tudás vágyát. Az ilyen gyermek, elismerem, csakugyan nem való arra, hogy a gimnásiumba kerüljön, nem való arra, hogy tanuljon.

Említém városunk sajtósága viszonyait. Igen, ezek is okai annak, hogy a szarvasi ember nem tartja érdemesnek gyermekét kitaníttatni. Hiszen tudvalevő dolog, hogy községünkben a vagyonos paraszt-osztály dominál, ez gyakorol jelentékeny befolyást községünk közügyeire, egyik másik intézményére. S minderre persze alig nyert más képesítést, mint hogy nagy darab földdel rendelkezik és sok adót fizet. Korántsem szándokom a vagyon értékét és hatalmát kicsinyelni, elismerem, hogy annak jogai figyelemre méltók, de kárhoztatandónak vélem azt az irányt, mely a szellemi fejlettség nélkül való gazdagságnak elsőbbséget ad az értelmi fejlettség, a tudás felett. Látnák csak jómodú gazdáink, hogy az ő nagy

vagyonuk holt tőke marad bizonyos fokú műveltség és ismeretek nélkül, látnák csak, hogy a közügyekre csak úgy gyakorolhatnak befolyást, szavok csak úgy hallgattatik meg, ha az iskolákban kellő ismeretekszereztek, bizonyára örömmel ragadnák meg az alkalmat, melyet főiskolánk nyújt, hogy gyermekeiknek a népiskolák által nyújtott műveltségénél többet adjanak, fiaikat a gymnasiumban nyerhető ismeretekkel gazdagítsák. S e tekintetben szép feladat vár községünk vezetőire, értelmiségére. Hassanak azokra a vagyonos földmivelőkre, a jobb módú iparosokra, hogy gyermekeik iskoláztatását ne tekintsék feleslegesnek, győzzék meg őket arról, hogy a vagyon kötelességeket is ró az emberre, világosítsák fel őket, hogy csak az az igazi gazdagság, mely a birtokosnál szellemi képzettséggel párosul s akkor hiszem, hogy ők fiaikat nemcsak hiúságból fogják iskolába adni.

Még szebb feladat vár tanítóinkra. A jövő nemzedéket ők nevelik, ébreszték fel benne a szellemi vagyon megbecsülését, ápolják a tudni vágyást, tárják fel előttünk az ismeretek kapuit, úgy, hogy lelkükbe a tudomány is eláraszthassa világát. Lehet, hogy munkájuk eredménye csak évtizedek múlva fog meglátszani, lehet, hogy a most elvetett mag csak soká fog életre kelni, de ha majd életre kel, ha teremni fog, akkor övéké lesz a legnagyobb dicsőség városunk közművelődésének emelésében. S adja isten, hogy munkájok, fáradozásuk sikerüljön, adja isten,

séget. Így aztán mihamarább keserű lett a rokoni könnyűület.

Beszegődött nevelőnek, de soha sem tudott megszabadulni attól az impressiótól, hogy a fizetett munka lealázó. Kerülte az embereket, heteken át ki nem mozdult szobájából, olvasott vagy naplójába írogatta elmélkedéseit a világról, az emberekről, önmagáról. Növendékével szemben épp oly bámulatos közönyt tanúsított, mint a társadalommal szemben; sem türelmé, sem érdeklődése nem volt elég, hogy tanítványára üdvös hatást gyakorolhatott volna.

Ekkor aztán jött valami, a mi egész lényét felforgatta; az első szerelem, az a nagy szenvedély, mely két lélek rokonságából, egymás teljes megértéséből két természet benső harmoniájából támad, mely két szívet delejes erővel vonz egymáshoz, s rendszeren az ember egész életére kihat.

Az erdőben sétált. Ama gyönyörű tavaszi napok egyike volt, melyeknek hatása az emberi kedélyre olyan, mint egy szép leány mosolya, a halálos beteg is vágyik a szabadba, a virágok és fecskék társágába. Őt is kicsalta a melegen hulló nap sugar, szükségét érezte, hogy kiszellőztesse lelkét. Leheveredett a puha fűbe, csokrot kötött ibolyából, gomblyukába tűzte, aztán hanyatt heverészve a fakadó lombátoron át nézte ábrándozva a rogyogó eget, mely szívébe oly jól eső derűt mosolygott.

Egyszerre női hangokat hall, felugrik, szökni akar, de már késő: két hölgy közeledik feléje. Felismerte őket; szomszédjai voltak, egy hivatalnok özvegye és Ilonka leánya. Szemrehányásokat tettek a mogorva szomszédnak: miért nem látogatja meg őket. Meg kellett ígérnie, hogy legközelebb tisztelegni fog náluk.

Ily beszélgetés között csak hamar elérték Ilonkák lakását. Néma kézzorításai vált el a két fiatal.

Béla barátom ez időtől megváltozott. Kiesett szentelen közönyéből, megismerte az álmatlan éjszakákat, a fájdalom gyönyörét.

Ilonkáról hallotta, hogy néhány év előtt volt egy szívügye, mely rá nézve rossz véget ért; s ha erre gondolt, úgy látta, hogy szelid bánat, lemondás fátyolozza el tekintetét, s egész fiatal lényén egy meg nem határozható őszi bágyadság ömlik el. Úgy látszott, hogy boldogtalan, s Béla ez időtől szerelmében hivatást fedezett fel; azt hívé, égi rendelés, hogy e bájos tündér szívet ő engesztelje ki a szerelem iránt, feledtesse vele az első csalódást, kárpótolja őt a könnyekért.

A legeszményibb szerelem volt az, a mi az én Béla barátomat Ilonka közelébe vonzotta.

Soha sem érzett magában elég bátorságot, hogy előtte számot adjon érzelmeiről.

Számtalanszor tette kezét a kiskapu kilincsére azon szándékkal, hogy megvallja szerelmét, pedig tudta, hogy arra nincs szükség, mert Ilonka azt már régen kitalálhatta; hogy megkérdezi, nem reménytelenül eped-e, pedig ebben sem lehetett kétsége. Megmondta neki már azt sokszor ama szép szemek őszinte tekintete, a búcsúra nyújtott kezek zavart remegése. E néma jeleknek mennyivel több jelentősége van, mint az üres szónak, s a szerelmes mégis vágyva eped a rövid „igen“-t százszor és százszor újra hallani kedvese ajkairól.

Gyermek volt még, alig 22 éves, pálya és életezél nélkül, s ő mégis azt hitte, hogy imádotját boldoggá tenni, ez az ő hivatása; minden gondolatja itt összpontosult, s mégsem tett egy lépést sem, mely őt az önállósághoz közelebb hozta volna. Önfeledten élt szerelmének, mintha szemére azért jönné álom, hogy kedveséről álmodhasson, az éjjelt azért követné a holnap, hogy a tegnap újra ismétlődjék, s ő újra lássa a mosolygó ajkakat, újra nézhessen azokba a beszédes szemekbe, melyekből egész regényt olvashatott, — a boldogság regényét.

A jövő? Erre sohasem gondolt, pedig sötét felhők keltek a ragyogó boldogság láthatáran. Tanítványa a vizsgán megbukott, s ő ismét hely és kenyér nélkül állott a világon.

(Vége köv.)

hogy gymnasiumunk osztályai kicsinyeknek bizonyuljanak a tanulók befogadására, mert főgymnasiumunk csak úgy hathat közre e város műveltségének fejlesztésére, ha tanítványai legnagyobb-részt e város gyermekeiből kerülnek ki.

LISKA JÁNOS.

A szarvas-orosháza-mezőhegyesi vasút ügye.

A fent jelzett vonal létesítése ismét akadályokba ütközik. A törvény rendelte összeg még nincs együtt s így a m. kormányi jóváhagyás s engedély a terv keresztülvitelére vonatkozólag még ki nem nyerethetett. Ezen czélból S o e n d e r o p és társa berlini cég — mely megyénkben a sárréti vasutvonal felépítéséből eléggé ismeretes, — valamint Polacsek Mihály vasút-vállalkozási mérnök, mint főnebbi vasutvonal tervezői, ujonnan fölhívták Szarvas város közönségét arra, hogy ezen létesítendő vasut vonalra már megszavazott s törzsrészevényekbe fektetendő 20,000 frton felül —

a) szintén törzsrészevényekbe fektetendő újabb tíz ezer forintot szavazzon meg, e szerint az összeget 30 ezerre felemelje.

b) hozzájárulást kérnek arra is, hogy a zóna-rendszer behozatala ezen vonalra nézve későbbi időre halasztassék.

c) megállapítani kérelmezik azt is, hogy ezen 10,000 frtnyi újabb hozzájárulási összeg 1/3 része az építés megkezdése után 30 napra, másik 1/3 része az al-épitmény teljes befejezése után, — végre az 1/3 rész a vasut megnyitást követő 8 nap alatt tétessék a város által folyóvá.

d) A tervezett vasutvonal 10 és 11. kilométere között a Trefort-féle földön (Csabacsídon építendő kitérő, a 8—10-ik km. között, — a szőrhalmi rendes állomás pedig a 18—19. kmnyi köz helyett a 18—19 kilometer közötti helyen legyen felépíthető.

Ezen közérdekű tárgyban a városi képviselőt f. é. oct. 14-én egybehivatván, minden más egyéb tárgyak mellőzésével elhatározatott, hogy annak érdemleg törvényszerű tárgyalására, az 1886. XXII. t. c. 131. §-a értelmében 15 nap lefolyása után, folyó hó 29-ik napja kitzetetik, erről a közönség közhírré tétel által szokott módon értesíttessék. —

Hogy ezen vállalat sikere biztosan elérjék, természetesen ehhez még sok szó fér. Először, a községek megszavazzák-e a kívánt összeget, illetve megbinják-e azt? Másodsor, megengedi-e a megye, melynek gyámkodása a községeknek önkormányzati tevékenységét bénítja. — Önkénytelenül is a községek reformjának szüksége táru szemünk elé, mit a magas kormány ösztön-szerűen belátván, az e tárgyban teendő kellő lépések megtételére hajlandó, sőt már a tettelegesség terére is lépett.

Imé, előzetesen is nyilvánuljon tehát a nagy községek tevékenysége az önkormányzat szük, igen szük terén; polgári öntudattal, férfias önérettel és a közjóért lelkesülő hazafisággal fontolják meg a községek minden ily nagyobb ügyeket, bennük a haladási szellem ne lazuljon, s tudjon áldozni! Hisz saját létükért küzdenek.

Armentesítő-társulati közgyűlés.

— Hódmezővásárhely, 1891. okt. 16 —

E. hó 16-án tartatott meg Hódmezővásárhelyen a körös-tisza-marosi armentesítő társulat közgyűlése.

A közgyűlés lefolyását a következőkben adjuk:

Elnök: Károlyi Tibor gróf, a közgyűlést pontban délelőtt 9 órakor megnyitván, felolvastatott a központi választmány éves jelentése a társulat állapotáról, melyet a közgyűlés észrevétel nélkül vesz tudomásul.

Épp így tudomásul vette a közgyűlés, a műszaki ártérfejlesztés ellen beadott felszólalások másodfokú elintézéséről szóló jelentést is. Az ezzel kapcsolatos ügy azonban a teherviselési arány végleges megállapításának kérdése már hosszabb vitát provokált, melyet Kállay Sándor nyitott meg.

A központi választmány határozati javaslata ugyanis az volt, hogy ez a kérdés ez idő szerint vétessék le a tárgysorozatról. A hozzájárulási arány-kulcs tanulmányozása és végleges megállapítása egyik legvitálisabb érdeke lévén az egész érdekeltiségnek, a kérdést a választmány még nem látja megérve a megoldásra. Javaslata tehát az: hogy az ügy tanulmányozásra adassék ki az e czélra kiküldött 10-es bizottságnak, melybe pótlólag két új tag választását is javasolja, azzal, — hogy e bizottság a kérdés egészen alapos tanulmányozása és minden irányban történt megfontolása után, mielőbb tegyen jelentést és határozati javaslatot a központi választmányhoz, mely azután végeldöntés végett a közgyűlés elé terjeszteni az ügyet.

Kállay Sándor érdekeltégi tag — valljuk meg — a legnagyobb tájékozatlansággal szölt hozzá e fontos kérdéshez, egészen pro-drómó, a saját terhei hánytorgatásával. Szerinte a kérdés már teljesen megérett a végeldöntésre és ő indítványozza is, hogy minden hányad-kulcs megállapításának mellőzésével mondassék ki a közös egységes teherviselés, mely mellett az ártéri adót mindenki egyenlő arányban fizeti, tekiutet nélkül arra, hogy földje milyen vízszin alá esik.

Endrey Gyula dr., Bánfy Gyula, Garzó Imre Haviár Dani szöltak még hozzá e kérdéshez, Endrey dr. és Bánfy azzal, hogy az ügy kiadassék ugyan tanulmányozásra a kiküldött bizottságnak, de utasítsák e bizottság, hogy javaslatát záros határidőre, esetleg 2 hó alatt terjessze be a központi választmányhoz, mire egy rendkívüli közgyűlés volna összehívandó, a hozzájárulási kulcs végleges megállapítása végett.

Haviár Dani nem kötné meg a bizottság kezét. Az új kulcs szerinti kirovás már úgy sem érvényesülhet a jövő évi költségvetésben, van tehát elég időnk az ügy alapos és beható tanulmányozására; amivel nem akarja azt mondani, hogy a bizottság késedelmesen működjék, hanem csak jelzi, hogy elég, ha az utasítás arra szól, hogy javaslatát mielőbb terjessze be.

A közgyűlés többsége ily értelemben is határozott ezen nagyfontosságú ügyben.

A tárgysorozat ezután következő 5 pontját a közgyűlés a határozati javaslatok értelmében intézte el.

A nyolcadik pont a számvizsgáló bizottság jelentése volt, a társulat 1890. évi számadásainak megvizsgálásáról.

Felolvastatott a jelentés egész terjedelmében, mindazon észrevételezésekkel, melyeket a számvizsgáló bizottság a múlt évi számadásokra tón és épp ezen észrevételek egyikevel kapcsolatban szólalt fel végül Kristó Nagy István, hogy vizsgálat elrendelését kérje a kun-szt-márton-mindszenti szakasz igazgatója, Sima Ferenc ellen.

A szakaszoknál ugyanis a fűtermést rendszeren árverés útján adják el, valamint a rözset és hasznavehetlenné vált védanyagfát is. A nevezett szakaszoknál csak a fűtermés eladása történik árveréssel, a rözse és törmelék-fa kéz alatt lesz eladva és az utóbbi eladásából származó, mintegy 500 frtot, már 1889. óta hátralék gyanánt vezet a szakasz igazgatóság.

Akár árverésen, akár egyébként történik az eladás, kétségkívül úgy kell történnie, hogy a vételár nyomban, vagy legalább az eladás után 24 órával lefizetessék és ha a szakaszigazgatónak kedve telik abban, hogy valamelyik vevőnek — jó barátságból — kedvezve, a vételárt évekig nála hagyja: ezt megteheti a maga zsebére, de nem a társulatra. Az 500 frt hátralék ugyan jelentéktelen összegnek tűnik fel ott, ahol milliókban beszélnek és ez volt a közgyűlés többségének felfogása is, de Kristó Nagy István felszólalása egészen helyén való és indokolt. Amely társulat olyan súlyos anyagi helyzetben van, mint a mienk, annak nem szabad még oly kis összeg rendszeres bevételezését sem kicsinyelnie, mert a sok kicsi megy — ignorálva — éveken át sokra és végül a sok hátralék felszaporodván, ezt kellek leírásba hozni. Épp ezért mondta a felszólaló, igen helyesen, hogy a számvizsgáló bizottságnak nem csupán észrevételeznie kellett volna a vezetett hátralékot, hanem annak megtérítésében a szakaszigazgatót marasztalnia.

A közgyűlés többsége a vizsgálatot mellőzte ugyan, de utasította a szakaszigazgatót, hogy a hátralékos összeg mielőbbi behajtása iránt intézkedjék.

A jövő év költségeloirányzata vétetett ezután tárgyalás alá, melynek csak némely pontja ellen történt felszólalás Bánfy Gyula Bartholomeidesz János és Berger Ignác részéről.

A költségeloirányzat egyébiránt némi módosuláson ment keresztül, mert már a központi választmány törülte belőle a békéshábockai szakaszigazgatóság újraszervezésére eredetileg felvett 1500 frtot; ellenben a kun-szt-márton-mindszenti és mindszent-apátfalvi szakaszokon alkalmazott 1—1 segédmérnök fizetését 200—200 frttal javasolta oly módon felemeltetni, hogy a most ott alkalmazott segédmérnökök ezen állásukban véglegesen megerősíttessenek.

A költségvetés e tételei tehát 200—200 frttal, összesen 400 frttal emelkedtek, ami épp olyan méltányos, mint a segédmérnökök véglegesítése, melyet Biró Elek társulati főmérnök indokolt meg igen szépen és alaposan, szemben Udvardi Sándor azon felszólalásával, hogy ő ezt nem látja szükségesnek, mert ha csak cím kell a segédmérnök uraknak, hát ő azt nem sajnálja tőlük, osztja nekik bőven, hanem fizetésjavítást, azt nem ad.

Bartholomeidesz János a békéshábockai szakasz költségvetésében, a jövő

évi tűzkár elleni biztosításra felvett tétel ügyében szólalt fel, mely — meggyőződése szerint — meg nem állhat, mert a jövő évek ingyenesnek kellene lennie. Dósa Andor szakaszgázgató-mérnök adta meg erre a felvilágosítást és miután Fekete Márton főigazgató kijelentette, hogy ő ezt az ügyet szigorúan meg fogja vizsgálni, a felszólaló ebben meg is nyugodott.

Berger Ign. földéaki jegyző nem találja a költségvetésben az ártéri adó késedelmi kamatokat folyóvéve, mire Fekete Márton azt az elszomorító felvilágosítást adja, hogy ők az évi bevételben még magát a kirovást sem találják meg mind, úgy annyira, hogy az eddigi hátralékok haladják a százezer forintot. Egyébiránt a felszólalásra megnyugtatót azt mondhatja, hogy ma még nem tudható, mily összeg folyik be ily kamatokból, annak idején azonban ez iránt pótköltségvetést fog az igazgatóság a közgyűlés elé terjeszteni, mely felvilágosításban és ígértben a felszólalóval együtt a közgyűlés is megnyugodott.

Ezen észrevételek és felvilágosítások után, a közgyűlés az egész jövő évi költségvetést általánosságban elfogadta.

A tiszavölgyi társulat közgyűlésére is megválasztván a kiküldöttek Fekete M. gazgató elnöke alatt, — ezután az elnök, alelnök és választmány-választás fontos aktsusa következett névszerinti szavazással.

E választáshoz a szavazatszedő bizottság elnökéül Kristó Lajos vásárhelyi polgármester, tagjainál Eckhard Oszkár, Mikecz Ödön dr., ifj. Dáni József és Endrey Gyula dr. választattak meg, mire az elnök a gyűlést a szavazás idejére, délután fél 2 órakor felfüggesztette.

Délután fél 3 volt, mikor a szavazatszedő bizottság a szavazatok összeszámolásának fárasztó munkáját bevégezte és egy negyed 4-re, mikor az elnök a közgyűlést újból megnyitván, a szavazás eredményét kihirdette, mely szerint:

Elnökké egyhangulag Károlyi Tibor Sróf, alelnökké szintén egyhangulag Garzó Imre lön megválasztva.

Választmányi tagok lettek:

A békés-bábockai szakaszválasztmányban: gróf Károlyi Sándor, Salacz Ferencz, Haviár Dani, Pól Dani, Kontúr József, Mészáros Endre, Hegedűs Mihály, Krebsz Ferencz, ifj. Dáni József, Mezey Lajos, Székács István, Mikolay Mihály.

A kun-szt.-márton—mindszenti szakaszválasztmányban: Kiss Zsigmond, Mikolay István, Wimmer Károly, Nagy Géza, Stammer Sándor, ifj. Sarkady Nagy Mihály, Kristó Nagy István, id. Sarkady Nagy Mihály, gróf Károlyi László, Balogh János, Szeder János, Nagy Imre.

A mindszent-apátfalvi szakaszválasztmányban: gróf Károlyi Tibor, Kovács Ferencz, Dobossy Lajos, Garzó Imre, Kristó Lajos, Juhász Mihály, Bánffy Gyula, Kriván Dénes, Eckhardt Oszkár, id. Dáni József, Lázár György, Novák József, Lázár István, Návay Lajos, Návay Gyula, Major Miklós.

Miután még a gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítéséről gondoskodás történt, elnök a gyűlést bezárta.

Szarvas városa multjából.

IX. Idő-hoszabbítási egység.*)

(1852. május 1.)

Egység. Alólírottak, jelesen méltóságos idősb gróf Bolza József, ugyis, mint gróf Batthyány László unak, — Horváth László, mint méltóságos gróf Mittrowsky Vladimir unak, Inkey József unak, ugyis mint gyermekei természetes és törvényes gyámnokának, és Inkey Antonjának, született Batthyány grófnő ő nagyságuknak törvényesen felvallott teljes hatalmú megbízottjai, adjuk tudokra mindeneknek, a kiknek illik: hogy miután Szarvas város közönségének a csász. kir. magas belügyministerium elébe terjesztett folyamodásuk, és annak nyomán ugyanonét maga utján leérkezett rendelet folytán Békés megye csász. kir. főnöke, nagyságos Bonyhády Gyula ur által és alul is megírt id. gróf Bolza József és többi meghatalmazóink, mint Szarvas városnak volt földes urai, az iránt hivatalosan felzöllítettünk volna, hogy mielőtt Szarvas városa ellen, a véle még 1845. évi Szt.-Mihály hó 14-én az urbériségek örökvaltsága, ugyszinte a kisebb kir. haszonvételek s minden néven nevezendő földesuri jogainknak s javadalmainknak örök-eladása felett kötött szerződések szerint évenként kötelezett, de 1848. évtől fogva rendszeren teljesíteni elmulasztott fizetésekben eredő világos követelésünkre nézve, az általunk már épen folyamatba tenni kívánt pórt megindítanánk, — az ezen ügynek barátságos utóni kiegyenlíthetése végett folyamodott városi közönségnek, ennek eszközlése tekintetéből még egyszer alkalmat nyujtanánk, mi a felsőbb rendelet iránti tiszteletből, s a városi közönségen könnyíteni kívánó hajlamunkból, fentebb tisztelt cs. k. megyei főnök ur ő nagysága közbenjöttével, Szarvas városa közönségének törvényesen felvallott alólírt teljes hatalmu megbízottjával, a fentebb említett szerződések értelme ellenére teljesíteni elmulasztott fizetéseknek mikénti letisztázása iránt következő egységre léptünk, u.: m.:

1-ór Miután a fentebb említett urbéri örökvaltsági és földesuri javadalmak örök eladása felett kötött szerződések értelmében kötelezett, s folyó évben már egészen lefizetendő volt összesen 657,538 frt 3 kr pp. rugó summából, az évenként teljesíteni kellett fizetéseknek elmulasztása miatt jelenleg még Szarvas városa közönsége fizetetlen tőke fejében 452,358 frt 18 kr az az négyszáz ötvenkét ezer háromszáz ötven nyolcz for. és tizenhatsz pengő kr-ra rugó summával tartozna, a városi lakosokra való könnyítés tekintetéből, ezen fentlevő tőkelartzásnak lerovására a f. 1852. évet is beszámítva, őt esztendőnt engedünk oly formán, hogy a fentlevő 452,358 f. 18 kr-ra menő tőkesommát öt egyenlő részre felosztva, abból a folyó 1852. esztendőntől kezdve 1856. év végeig, az egész hátralevő summa után eső öt percentes kamaton felül, törlesztő tőke fejében évenként 90471 frt 36 kr, azaz kilenczven ezer négyszáz hetven egy frtot s harmincz-

*) Az 1848'9 iki mozgalmas időszakban a város lakossága a lekötött fizetéseket teljesíteni elmulasztván, de mert a kondorosi plága iránt, mely a regale-vétel alapjául szolgált — a lakosok egymásköztt perlekedvén, — az uradalom a törvény rendes útjára lépett. Ekkor jött létre a főrebbi egyezség.

hat krajezárokat pengőben két egyenlő részekben, és pedig felét az illető kamatokkal együtt mindenkor Julius 1-ső, másik hasonfelét Deczember utolsó napján, a magunk, vagy e végre megbízottunk közé lefizetni tartozik, megjegyvezvén itten, hogy a mennyiben a folyó évnek egyharmada már eltelt volna, a folyó év első felére eső tőke- és kamatjárandóság a már ez évben tett fizetéseknek, az eddigi gyakorlat szerinti betudása mellett, csak f. é. Augustus utolsó napján, a másik félévi tőke és kamatjárandóság azonban okvetlen f. é. Deczember 31-én léssen lefizetendő.

2-ór Ha netalán a városi közönség a tartozásban levő egész összeget egyszerre, vagy az 1-ső pont alatt kitett summánál nagyobb összegben kívánná lefizetni, — a fentebb érintett szerződésekben e részben kikötött joga továbbra is fenmarad.

3-ór A fentebb kijelölt fizetések pontos teljesítésének biztosításul világosan kikötjük:

a) hogy a városi közönség az 1-ső pont alatt kijelölt fizetési határnapoknak meg nem tartása esetében, mindannyiszor 2000 az az kétezer darab aranyat fizetni tartozzék. *)

b) hogy a magas ministeri rendelet folytán kiküldve levő cs. k. megyei főnök ur ő nsga közbenjöttével kötött, s az általunk ezélba vett pörnek megindítását elenyésztelő jelen barátságos egység azonszerint, mint a váltóbiróság előtt kötött egységek, a váltó tvny. II. része. 7. fejezetének 84. pontja szerint váltóerejűnek tekintessék, s azon esetben, ha netalán a városi közönség, az egység értelmében tenni kellő fizetéseket pontosan teljesíteni elmulasztaná, a most idézett váltó tvny II. részének 84. és 147. §§-a értelmében, magunknak mind a fizetni elmulasztott summára, mind pedig a vinculum gyanánt kikötött 2000 db. aranyokra nézve elégtételt eszközölhessünk.

4-er Mi pedig Szarvas városa közönségének alólírt meghatalmazottjai a mélt. volt földesuraság részéről tett, s az 1. és 2. pont alatt foglalt engedményezéseket mind magunk, mind pedig meghatalmazóink nevében köszönettel fogadván, a mélt. volt földesuraknak jövőre való biztosításukul a 3. pont alatt kikötött 2000 db. arany vinculumnak, a fizetési határidő meg nem tartása esetében, mindannyiszori megfizetésére magunkat s megbízóinkat kötelezvé, egyszerűsmind a jelen barátságos egységünket a mélt. volt földesurak kívánatahoz képest, reánk s meghatalmazóinkra nézve, a 3. pont b) betűje alatt idézett váltótörvény II. része 7. fejezetének 84. §-a alatt felemlített egységhez hasonló váltóerővel bírónak lenni elősmervén, őket felhatalmazzuk, hogy a nem fizetés esetében, mind a fizetni elmulasztott summára, mind a vinculum gyanánt lekötött 2000 db. aranyra nézve, a fentebb idézett váltótörv. II. részének 84. és 174. §§-ai szerint, a fentebb érdekelte alapszerződések utolsó pontjaiban említett solidaris kötelezettség értelmében, maguknak elégtételt eszközölhessenek.

5-ör A jelen egységtől netalán fize-

*) Ezen súlyos vinculum alkalmazásának szüksége elő nem fordult, mert úmbár történt az is, hogy az egész összeg a kikötött időre le nem fizettetett, a pénz felvételre megbízott id. Bolza József ezen kötbért még sem kívánta.

tendő bélyegdíjakat az egyezkedő felek közösen viselik **.)

Mely — a kiküldött cs. kir. megyei főnök ur nsga közbenjöttével közöttünk létrejött jelen barátságos egyességről kiadtuk ezen kétrészesről aláírásunkkal s pecsétünkkel megerősített, és cs. kir. megyei főnök, Bonyhády Gyula ur ő nsgának, mint hivatalosan kiküldöttnek előttemezésével ünnepelesített egyezőlevelünket. Szarvason, május 1-ő napján 1852. esztendőben, Gróf Bolza József mk. ugyis mint gróf Batthyány hatalmazottja. (P. H.) Horváth László mk, mint Inkey József urnak, Inkey Antóniának szül. Batthyány grófnőnek, s gróf Mittrowszky Vladimír ur ő nsgnk törvénye en felvallott meghatalmazottjuk. (p. k.) Hellebranth János mk. mint a megbízott választmány elnöke (városi p. k.) Kutay Lajos mk. városi meghatalmazott. Boros Mihály mk. vár. meghatalmazott. Jánovszky György mk. város meghatalmazottja.

Mely ekénti személyes közbenjöttemben létrejött barátságos egyességről mindkét fél által kiadott és aláírt levél, és az aláírások hitelességét ezennel bizonyítom. Szarvas, május 1-én 1852. Békésmegyei cs. kir. főnök Bonyhády Gyula mk. (p. k.) —

Az eredetivel minden pontokban megegyezőnek lenni bizonyítom. Gyulán, május 3-án 1852. Békésmegyei csász. kir. titkár Farkas Béla mk.

(Folytatjuk.)

SZINÉSZET.

Szombat, október 17. F. Hegyi Janka jutalomjátékaul „Polinus“ pályadíjnyertes „Nani“-ja került színre kis számú közönség előtt, a mit a jutalmazandó művésznővel szemben őszintén sajnálhatunk, de valami nagyon nem csodálkozhatunk rajta, mert hiszen ő nálunk eddig oly kevés szerepben lépett fel, hogy művészi képességeit a nagy közönség alig élvezhette. Pedig hát igazán herceig kis „svábbogár“ volt s dicséretére válik, hogy a közönség kicsiny volta nem látszott őt diszisztálni, éneke, tánca, játéka kedvesen szórakoztatott. Szintén a javából való alakítás volt Mezey Kreutzer papája, valamint Aranyosi is jól adta a légyszívű Szeplit. Bárdy Sándorában a szörnyen csikos anczugon kívül legfeljebb az vallott még az „állandó egyetemi polgárra,“ hogy a lezkejét szörnyen rosszul tanulta be, a mivel azokat az igazán virtuozitással megszerkesztett dialogokat szerencsésen agyonverte.

Vasárnap, október 18. Lukácsi Sándor „Vereshajú és Veréb Jankó, a falu bolondja“ című népszínművét adták. Ebben a reklamos hosszú címbe alig ismertünk rá az igazi darabra, melyet legkivált nagyszámú szép dalai tettek a fővárosban valamikor kedvelté s a mely daloknak nyilván az a céljuk, hogy egy vereshajú, azaz a népies izlés szerint rít, de különben szüziességére féltékeny, jellemes női alakot, Szilaj Katát (Kovácsicsné) rokonszenvenessé tegyenek, a mi ezuttal nem igen sikerült, mert Kovácsicsné sem énekelni, sem beszélni, sem játszani nem tud úgy, a hogy ezt ez a nehéz szerep megkivánja. Dalában semmi népies zamat, játékában semmi népies felfogás, — a mikor a szív lágyabb hurjait kellene illetnie,

***) A mérlegelésül bemutatott jelen egyezés a szarvasi cs. k. adóhivatal 247/1853. sz. 1131. fittal rovatott meg.

közrő.

mesterkelt pathosszal declamálja agyon a mondokáját. Sajgoné asszony (Nagné) paraszti kevelysége is valami zárdabeli fejedelemasszony méltóságos viselkedését negélyezte. Aranyosi Andrása talán nagyon is elszontyorodott, Bárdy Balintja meg nagyon is szeleverdi szerelmes volt; Pinter elég érzelmesen énekelte Ferke dalait, de hangja örökös fátyolozottsága miatt még sem elég élvezhetően. Boglár Ágnes (Mooriné) makacs haragtartása és szerelmi vívódása nem volt elég drámai érzékkel megjátszva; a színlap, jelezte szereposztás szerint Ruzsai sejtetőleg jobban bevált volna. Mezey Keszeg Mihály meg lehetős parasztarisztokrata volt; Nyitray Veréb Jankója még jobb falu bolondja; Hegyi Janka Szemes Borcsája azonban kissé operetteizú volt.

Kedd, október 20. Meilhacnak „A rendjel“ című vigjátéka került színre félig telt színházban, a mi egy jóhírű francia újdonsággal szemben olyas-félet is jelenthet, hogy a közönség már nem igen bizik színészeink mulattató képességében. Hát bizony nem is igen csalódott, a ki így gondolkozott, mert egy ilyen franciás széles jó kedvvel megírt darab, a melyben egyik elmés ötlet a másik nyomában bukkan fel, hol a furesa helyzetet tréfája egész a bizar bolondságokig elcsapong, könnyű szerrel arathatott volna jelentősebb sikert. De hát nagy baj volt, hogy a főfő-szerepet, Edouardot, ezt a naiv módra lelkesedő és cselekvő, de a mellett okvetlenül szeretetreméltó jó fickót, Bárdy egészen kiforgatta jelleméből azzal, hogy naivságát bárgyúsággá fokozta le s csinált belőle egy ostoba tökfikót, a kivel szemben merő képtelenség Henriette nek a legkisebb megtántorodástól tartani, a mi pedig a cselekvőnek magvát képezi. Ez annyira kizökkentette az egész mesét a valószínűségből, hogy Henriette is (Ruzsai) érthetlenné vált miatta. A mellékalakok közül azonban Nyitray Leopoldja kis szerepét pompásan kiaknázta különösen a harmadik felvonásban s jót neveltünk Dálnoki afrikai hercegének cszeveszett nyelvpergésén is.

Szerda, október 21. Ruzsai Etel jutalomjátékaul Schillernek „Ármdny és szerelem“ című tragédiája került színre díszes, válogatott közönség, intelligenciánk színe java előtt, mely lelkes ovatióban fejezte ki méltányló elismerését a társulat kedvelt drámai színésznője iránt, ki eddigi összes szerepléseiben mindenkor igazi komoly buzgalmat és figyelemre méltó drámai tehetséget tanúsított s nem egyszer igen szép sikerrel oldotta meg a magára vállalt feladatot. Erre a nemes ambícióra vallott ezuttal magának a darabnak megválasztása is, mely nagyon is idealisztikusan megalkotott jellemképei, emberi mértéket fölülmuló erények és bűnök szenvedelmes kitöréseivel telt cselekvénye, a rövidítések dacára is még mindig nagyon eszmegazdag dialogja, egy most már a multba tartozó, előttünk idegen korszellem ellen irányuló tendenciája, színyszerűség szempontjából meg erősen szakadozó szerkezete miatt a legnehezebb színművek közé tartozik. Ép ezért nincs rajta mit csodálkozunk, hogy az előadás, dacára a szereplők dicséretes őszinte igyekezetének, egészben veve még sem hatott oly erővel, mint az várható lett volna s a siker jóformán csak egyes jelenetekre szorítkozott. E sikeres jelenetek főalakja Ruzsai Etel volt, ki a boldogtalan Lujza subtilis kedélyvilágába teljesen bele tudott mélyedni s finom tragikai érzékkel tudta tolmácsolni akár a levélírás, akár később a bűnös intriga kényszerült elhallgatása folytán szívében dúló kinokat. Mellette Dálnoki Wurmja jól ábrázolta a sátáni lelkeletű intrikust. Nyitray erkölcsi felháborodásai is be-beváltak, s a lázongó önérzet és megfélemedett alázat tragikomikus jelenetében sikerült az ellenértés kedélyállapotok egyensúlyát megtartania, úgy, hogy inkább volt megindító, mint nevetséges. Bárdy nagy szerepében megint

nagy hibákat követett el s megint a lármás hajlamaival; így pl. nem vette figyelembe, hogy a töprengés csak eszköze szerint hallható beszéd, de lényegében néma jelenet s ott nincs értelme a zajos declamálásnak, vagy pl. hogy a más szíve ellágyításának sem az a módja, hogy lármával ostromoljuk a fület, hanem inkább a hang érzelmes ellágyulásával és megfelelő színezésével hatunk a kedélyére, mert a hogy a vig kedély ragad másra a nevető hang közegén, épúgy a szívlágyúság is az ellágyuló hang útján, ha ugyan fogékony rá az illető.

Csütörök, október 23. Schönthannak „A vadászok“ című vigjátékát adták kis számú közönség előtt, a mely ezuttal nem bánhatta meg, hogy az előadásra megjelent. A színmű maga nehézkesen meginduló s aztán is elég lassan fejlődő cselekvénye, meg a szövegbe iktatott sok moralizálás miatt kissé elnyújtózkodik ugyan, de különben az az egészséges humor és németes kedélyesség, mely az egész darabot át meg áthatja, határozottan élvezetes és mulatságossá teszi. Igazán jól esik constataálnunk, hogy az előadás is — bárha a sugó néha túl élénken szerepelt — egészben és részeiben kielégítő volt. Brown (Mezei) angol phlegmájának alapos kiaknázása általános tetszést keltett s jóformán belefárasztott a nevetésbe. Möller Emmy kedves eleven szerepét Markó Emilia ügyesen, szeretetre méltó természetességgel játszotta meg. Szívesen méltányoljuk azt a jó igyekezetet és figyelemre méltó sikert is, mellyel Során Fülöp kedélyi és életelvi átalakulását Bárdy interpretálta, mit mindezekfelett discret alakításának köszönhet, a mi a vadászok statutumaival szemben szerepének conditio sine qua nonja volt. Nagné Möller Juliája, a mellékszerepek közül pedig Ruzsai Clarisse-sze és Nyitray Knöpkéje szintén egészen jó kezekben volt. Szóval nemcsak az egyes jelenetek s kerültek, hanem az összjáték is jó benyomást keltett, a mi a rendezésnek mindenestre dicséretére válik.

Mefisto.

MI UJSÁG?

— **Megyei képviselő-választás** lesz jövő hó 9-én városunkban. Ugyanis Mihály József és Petricz András, elhalálozott megyebizottsági tagok helye ekkor fog választás útján betölteni. A szavazatok az elsöre a Chován-féle, utóbbira pedig a Rohoska-féle iskola-helyiségben adandók be reggeli 9 órától kezdődőleg.

— **A szarvas-mezőhegyesi** vasútvonal építéséhez szükségessé vált újabb 10,000 frt részvénytőke megszavazása ügyében Szarvas város képviselőtestülete f. hó 29. képvis. testületi gyűlést fog tartani.

— **Kettős esküvő.** Császár János, városi esküdt házában megható családi ünnepet ültek f. hó 21-én. E napon esküdtök örök hűséget választottjának a család egy férfi és női tagja.

— **Még egyszer az öcsödi harangok.** Tegnap délután megérkezvén Öcsödre az ittoni ev. ref. egyház részére általam készített két új haranggal, volt alkalmam olvasni a „Szarvas és Vidéke“ című hetilap f. évi 42-ik számában az újdonságok közt az ily feliratú tudósítást: ki harangozzék hát? melyben az foglaltatik, hogy az öcsödi „falu tanácsa“ midőn nálam Pesten harangot „mög-röndöni“ járt, haranggyáramban azon kérdésekre, milyen legyen a harang? azt nyilvánítá: milyen legyen, azt nem tudjuk, de „legalább egy fél kilóval több legyen a szarvasinál . . . eddig ők harangoztak nekünk, de már ezután mi akarunk harangozni Szarvasnak.“ Az igazság érdekében bátor vagyok kijelenteni, hogy ebből egy szó sem igaz. A

„falu tanácsa“ nálam harangot rendelni nem is járt, hanem a harangügyben a presbyterium meghívása folytán én voltam kétszer Ócsodón, én ajánltam az egyház érdemes előjáróságának levélben és szóval is, hogy olyan súlyú és hangú harangok öntessenek, a milyenekről a „Szarvas és Vidéke“ f. évi 40-ik száma újdonsági rovatában — az igazságnak megfelelőleg — tudósítás foglaltatik. És azokat — Istennek hála — el is készítettem s tegnap rendeltetése helyére szállítottam. Hogy a szarvasi haragnál az ócsodi új harang nagyobb legyen, sem a szerződés megkötésekor Ócsodón, — f. évi június 21-én, sem akkor, midőn az egyház küldöttei — a lelkész és gondnok, a községi főbíró és egy presbíter f. évi szept. 26-án a már kész új harangok átmészálásakor nálam Pesten jártak, szó sem volt. Az egyház régi „G“ hangú harangja — mely továbbra is használatban mara, — kívánta, hogy azzal összhangzatban levő harangok öntessenek. Kelt Ócsodón, 1891. október 22. *Thury János*, harangöntő és nagyszerű kovács. — Ezen helyreigazító sorok után az igen tisztelt olvasó közönség bírálja meg, vajjon kívánta-e azt a közérdek s van-e abban valami kigúnyolni való, midőn egy egyházi előjáróság kötelességét hiven teljesíti s egy gyülekezet közel 5000 frtba került mű alkotásával adja jelét egyháza és temploma iránti szeretének. A harang igen is elkészült s meggyőződésem szerint hirdetni fogja az ócsodiek „belátását“, hirdetni buzgóságuk és áldozatkészségüket! És én örömmel és dicsekedésemnek tartom, hogy a „Szarvas és Vidéke“ újdonsága által oly együgyűnek feltüntetett ócsodi gyülekezet telkipásztorja vagyok. *Oldh Antal* — (Midőn készséggel adtuk helyet a fentebbi nyilatkozatoknak, tartozunk egyszersmind annak kijelentésével, hogy az ezek alapjául szolgáló ártatlan ötlet közzététele által távolról sem volt, — amint nem is lehetett — célunk az ócsodi ev. ref. egyház tiszteletreméltó áldozatkészségét s vallásos buzgalmát nevétségessé tenni, s részünkről mélyen érzett sajnálatunknak adunk kifejezést a fölött, hogy az érdekeltek nem tudtak egy minden malícia nélküli tréfát, melynek végre is a sajtó keretén belül is megvan jogosultsága, megillető értékére leszállítani. S valamint a múltban tartózkodtunk akár egyesek, még inkább erkölcsi testületek ellen irányuló tendenciozus közleményektől, ép úgy a jövőben is féltő gonddal fogjuk megőrizni a vidéki sajtó tisztességét, s óhajtjuk, hogy akármelyik harang harsogja is túl a másikat, a harangkongrés ne zavarja meg, de fennen hirdesse az eddig fennállott testvéries jó viszonyt. Béke velünk! Szerk.)

— **Bélyegcsontító-egerek.** Bolondul érdekes dolog nevette meg a múlt héten mindazokat, kiket bajuk a szarvasi kir. bíróság helyiségébe vezetett. Azok a fiskális urak, kik naponkénti látogatói a bíróságnak, legjobban tudják, hogy a törvényszéki Elnök úr érthetetlen és semmiképen nem indokolt takarékosága folytán annyira felhalmozódott a restancia, hogy ma holnap lehetetlen lesz a hivatali helyiségbe jutni a már elintéztet, de másolásra váró ügydarabok halmazától. A hivatali személyzet szinte zavarban van annak gondolatára, hogyan lesz kénytelen az Elnök úr ó nagysága hivatalos látogatás alkalmával egyik aktacsomóról a másikra lépkedni. A minap aztán nekikényszeredett egerek azzal tréfálták meg az iktató urat, hogy egy csomó periratról, — melyhez könnyebben hozzá fértek — leették az okmánybélyegeket. Jogászai körökben nagy fejtörést tárgyát képezi most már, hogy bélyegcsontítás vétsége miatt kit fog megbírságotlani a tek. pénzügyigazgatóság?

— **Beküldetett** A lefolyt országos vásár alkalmával a Beliczey-utnak a csabai országutba ágazásánál, illetve a város fő utcájának legvégén egy rozoga görbe oszlop mellett a vidéki népség megállott, s az oszlopon levő — már elmosódott felírást (figyelmeztetést) silabizálta, melyen ékes tót nyelven az áll felírva, hogy „a városban kol-

dulni s az utcán pipálni tilos,“ — és a nyert kellő tájékozás után jó ízűn mosolyogtak, indignálódtak. — Muzeumba az ily régiséggel! — mondák — egyébkint nem hittük volna, hogy Szarvas, melynek magyar neve van, annyira tót nemzetiségű város legyen, hogy tót nyelvű tilalmaival a tősgyökeres magyar vidékieket tótosítani igyekeznek. — Értsenek ebből az előjárók, és rögtönözve igyekezzenek a botrányt megszüntetni.

— **Szerencsétlenség a kompban.** Agyó János szolnoki lakos f. hó 18-án a szarvasi vásárra indult sóval megrakott kocsiikkal. De hajnali 3 óratájban a 18-ik számú átmetszésen levő kompban akarván lovait levezetni, a part lejtőjén a meg nem kötött kerek, sebesen gurultak lefelé, mi közben a szegény fuvarost lovai a két oldalalt meredő földhányáshoz szoriták, úgy, hogy a szerencsétlen ember ott elbukván a kerek alá került s azok nyakán is keresztülmentek, minek következtében a 75 éves, de még munkabíró öreg azonnal szörnyet halt. Vele volt leánya is, ki haza szállításáról gondoskodott. Az elhunyt fejfájára valóban ráillik ezen ismert humoros felírat: „Az eresztőn kössetek kereket! Isten veletek!“

— **Hol szabad pálinkát mérni vasárnap?** A kereskedelemügyi miniszter rendelettel tudatta, hogy oly vendéglők, fogadók és korcsmák, melyek bor- és sörkimérésre jogosítva vannak, szeszt és pálinkát vasárnapon is elárúszhatnak.

— **Eltolonczolás.** A közelmúlt országos vásár alkalmával ugyancsak kijutott rendőségünknek a csavargókból. Feltűnő gyanúok alapján elfogtak nem kevesebb, mint huszonöt egyént, köztük egy notórius betörőt, Tóth János, több betöréses lopás miatt már 5 évre elítélt, s ismételt elkövetett rablás büntetése elől szökésben levő, országosan körözött, nagykőrösi csavargót, kit a helybeli kir. bíróság fedezet alatt illetőségi helyére toloncoltatott.

— **A szunyogok ellen,** melyek, hogy az ősz ily hosszan tart, betolakodnak a szobába is, — itt igen jó tüzes edényre erős borecetet önteni, ennek szagától a szunyogok kimenekülnek. Szintúgy célszerű éjjel a hálószoba mellett levő helyiségben égő lámpát elhelyezni, s az ajtót egy tenyérnyire nyitva hagyni, hogy a világosság oda-terjedjen: a szunyogok áthuzodnak a lámpafényhez, s nem térnek vissza.

HAMISÍTOTT FEKETE SELYEM.

Égessünk el egy darabkát megvenni szándékolt szövetből és az esetleges hamisítás nyomban kiviláglik: valódi, tisztán festett selyem nyomban összefodorodik, gyorsan elhamvad és kevés, egészen világosbarna hamut hagy hátra. — Hamisított selyem (mely könnyen foltossá válik és törlik) lassan hamvad el, különösen zárószálai tovább parazslanak (ha festanyaggal nagyon telítettek) és sötétbarna hamut hagy hátra, mely a valódi selyemével ellentétben, nem fodorodik, hanem görbed. Ha a valódi selyem hamuját szétnyomjuk, elporlik, a hamisított selyemé nem. — **G. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) selyemárúk gyári-raktára **Zürichben**, készségesen küld valódi selyem-mintáiból mindenkinek és szállít egyes ruhának valókat, valamint egész véget posta- és vámmentesen.

IRODALOM.

Irodalmi esemény.

Hosszabb idő óta, minden feltűnést kerülve, egészen csöndben készült egy impozáns irodalmi vállalat, melynek hatását meg fogja érezni közéletünk. Mint értesülünk,

a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság másfél évvel ezelőtt elhatározta, hogy a tulajdonát képező tizenhat kötetes Magyar Lexikont gyökeresen átdolgoztja s lexikális irodalmunkban még eddig nem ismert, körülbelül nyolczszáz ivre terjedő füzetes vállalatban közrebocsátja.

Ez elhatározás végrehajtásához a nagy vállalathoz mért előkészülettel fogtak. Egy év óta folyik az anyaggyűjtés és rendezés szakszerű munkája, mely arra törekszik, hogy az emberi ismeret minden ágára kiterjedő, a százezret jóval meghaladó czimszó alatt, betűrendben összeállított roppant anyag feldolgozásával és közrebocsátásával a magyar közönségre nézve feleslegessé tegye a külföldi, főként német lexikonokat. Ehez képest első sorban a magyar föld, a magyar nép, a magyar állam, a magyar történelem, a magyar közgazdaság, a magyar ipar és kereskedelem, a magyar tudomány, művészet, irodalom és egyházi élet alkotásainak ismeretét tekintik a vállalat tengelyeinek. Ehez kapcsolják rögtön ama népek szellemi és anyagi viszonyainak ismertetését, melyek nemzetünkre kiváló hatással voltak. A lexikális irodalmunkban eddig nem ismert figyelemmel dolgoztatták fel a hazánkkal sokféle érintkezésben levő Kelet viszonyait s szakszerűség és önállóság dolgában törekedtek versenyre kelni a legjobb német, francia, angol, olasz, amerikai lexikonokkal a nyugot, általában a világ eseményeinek, szellemi és anyagi adatainak feldolgozásában.

Kiváló hazai tudósok és írók, kiknek neveit a lehetőleg még ez év végén közzéteendő prospektus közölni fogja, teszik elérhetővé azt a célt, hogy a közönség kellő tájékoztatást kapjon az ismeretek összes körében, s hogy mindenki könnyű szerrel megtalálja a szükséges felvilágosítást mindama dolgokban, melyek szakfoglalkozása körébe nem tartoznak, s melyeket naponként özönével vet felszínre a mindegyre gazdagodó hírlapirodalom.

E cél szolgálataiban állottak mindama irodalmi kisérletek, melyek kisebb-nagyobb terjedelemben, több-kevesebb megbízhatósággal dolgozták fel az emberi ismeretek tárait. A haladás e téren egyedül a tudásméltó anyag mind nagyobb körre terjedő feldolgozásában áll, mert csak egy kellő terjedelmű lexikon nyújthat biztosítékot arra nézve, hogy a nagy közönség sokoldalú s minden irányu szükségletének megfelel.

Egy ily kellő terjedelmű, gonddal feldolgozott Lexikon, minőt a Pallas jelenleg nyújtani ígérkezik, egyuttal azt a nemzeti missziót teljesíti, hogy gátat vet a külföldi, magokkal idegen szellemet árasztó lexikonok beözönlésének.

Epen ez idegen, nevezetesen a német Lexikonoknak újabban megjelenő kiadásai miatt, melyek a régi megszokás utján közlünk is hódítanak, vált szükségessé a figyelmeztetés a Pallas készülében levő nagy Lexikonára.

A Pallas-lexikon a jövő 1892-ik év márcziusában indul meg, s hetenkint három ives nagy oktáv füzetben megjelenve, évenként 156, öt esztendő alatt mintegy nyolczszáz ivben, tizenhat nagy kötetben, jut a közönség birtokába.

A Lexikon külső kiállítása is felülmúlja mindazt, a mit eddigelé a lexikális irodalom terén felmutathattunk. Körülbelül tiz-

ezer darabra rug azoknak a képeknek száma, melyek részint a szöveg közé nyomva, részint külön, önálló lapokon a megfelelő kötetekhez mellékelve, a roppant ismeretanyag illusztrációjául szolgálnak. Ez illusztrációk fa- és rézmetszetekben, fototípiákban, kromolitografikus nyomatokban, a modern nyomdai technika legjobb eszközeivel lesznek előállítva.

CSARNOK.

Egy tükör meséje.

Itt fekszem elhagyatva, kivéte . . . Szenny, piszok fedi fényes arcomat, pedig egykor mily fényes, mily ragyogó voltam . . . Többi darabjaim hova kerültek szerte, a jó ég a megmondhatója. Öröm . . . boldogság . . . mardosó fájdalom . . . halál . . . Minden mulandó. A boldogság velem tánt el abból a fényes teremből, . . . én voltam az oka . . . én . . . én.

* * *

Mint tiszta hibáflán füveglappal, kényesen, gyöngéden bántak velem. Csiszoltak, simítottak, majd egyik oldalam fényes mázzal vonták be, hogy a másikkal annál jobban ragyoghassak. Szép aranyos keretbe foglaltak, pompás tükör voltam.

Igy kerültem egy bútorkereskedőhöz, kinél unalmas egyhangúságban teltek napjaim. Pedig míg társaim összezsúfolva, egymásra rakva várták a szabadulás óráját, addig nekem, mint értékes darabnak, külön kényelmes helyem volt.

Egy napon egy elegáns, de éltes úr állit be hozzánk, kit a kereskedő mély bökkel fogadott.

— Mit parancsol bankár ur?

— Butorra lenne szükségem, mert házasodom, viszonzá a bankár, észre sem véve szemlélődésében a kereskedő önkénytelenül elmosolyodó arcát. Sorban számlálta elő a butorokat, mit a kereskedő jegyzékbe vett, s végül kis kefével véve elő, elém állt s öntelt mosollyal szemlélgette alakját s igazgatta szürkés haját kopaszodó fején.

— Ez a tükör tetszik nekem, ezt is küldje a többivel hozzám.

Ámbár első pillanattól kezdve antipathitást éreztem a hiú vén ember iránt, mégis hálisan tekintettem rá, mert hisz szabad lettem s reméltem szebb, vidámabb napokat . . .

Igy kerültem a bankár perzsaszőnyegekkel s déli virágokkal díszített fényes salonjába s nem vagyok dicsekvő, midőn azt mondom, hogy díszére is váltam a teremnek.

Már kezdetben azt hittem, hogy reményeimben csalatkozám, midőn egy szép fiatal asszonnyal, élet, öröm s vigság költözött a házba.

A bankár megnősült.

Számosonnal néztem azt a gyönyörű teremtet, ennek, már az élet delén is túlhaladott embernek karján. Szép volt ő . . . csodásan szép. Mintánul vehette volna a művész teremtő esete számára, ha angyalt készült ábrázolni.

A nyulánk termet . . . a fekete haj . . . az a mély tűzű beszédes bogár szem . . . az üde rozsás arc . . . szép volt csodásan szép.

Letűntek egyhangú napjaim. Vig pezsgő élet tárult elém. Lógymást követték a vigalmak, hangversenyek, miket ő érte, az ő szórakoztatására rendezett a bankár.

A fényes társaság, szebbnél szebb tolették, a suttogó párok mind új ismeretlen dolgok voltak előttem.

Szép lehettem én is, mert nem fordult

meg a teremben hölgy, ki ha előttem elhaladt, vagy nyíltan vagy csak úgy lopva rám ne pillantott volna.

Boldogan, vigan teltek napjaim.

A bankárné mint a nap tündökölt a fényes társaságban.

Egy idő múlva azt vettem észre, hogy igen szívesen társalog egy csinos huszárhadnagygyal, ki a bankár távoli rokona is volt, és akkor került ezredével a városba . . .

Majd a hadnagy kezdetben, néha-néha majd sürribben tette látogatásait, melyeken a bankár is jelen volt és benső viszony fejlődött ki hármuk közt, hogy a bankár egészen természetes dolognak találta, ha haza érkező Örkényit már ott találta.

A bankárné, minél tovább élvezte társaságát, annál bizalmasabban fogadta a távoli rokont.

Ott ültek ők velem szemben, a bankárné kereveten, a hadnagy és a bankár karos székeken s csevegtek, nevettek . . . boldogok voltak.

Ha egyedül voltak, nekem halgatagab-baknak tűntek fel, különösen az utolsó időben, de láttam, hogy többet mond sokszor két beszédes szem, a gyújtó, epedő pillantás a szavak egész árjánál.

A bankár több napra elutazott.

A hadnagy szokásos idejében megjelent s hallva, hogy a bankár távozott, mintha elhatározást látta volna visszatükröződni lángoló szemeiből.

A társalgás nehezkesen kezdődött.

— Ah Örkényi, ön ma nagyon szórakozott, — mondá a bankárné durczásan, midőn egy kérdésért nem is látszott hallani.

— Valóban asszonyom, magam sem ismerem magamra.

— És mi lehet annak oka . . . ? Talán szerelmes . . . Tegnap az operában a szép Juliát majd elnyelte szemeivel . . .

Mintha lóporos hordóba szikra esik, úgy lövelt a hadnagy szemeiből a tűz.

— Ha kegyed szerelmesnek mond, jó, elismerem, az vagyok.

— Eltaláltam tehát.

— Nem tagadhatom. Rég óta rabja vagyok egy igéző szompárnak, varázshatalommal teszi rabhá egész lényemet s én oly szívesen vagyok rabja . . . S midőn kegyed szerelemről szólt olajat öntött az égő tűzre s ez a tűz most kénytelen kitörni, mert, megemésztene bensőmet. S tudom, folytatá a bankárné felé hajolva, szívem sugja, pedig a szív nem hazug, hogy az, a kit szeretek, a kit imádom, kinek rabszolgája vagyok . . . az is szeret . . . s én önt szeretem. Oh ne nyissa fel ajkait tiltó szóra, . . . az ajk hazug . . . a szív beszél s az hangosabban beszél az ajknál.

— Örkényi, ön feledé, hogy én Szentesy bankár neje vagyok, ön feledi, hogy én asszony vagyok . . .

— Feledek mindent, megtagadok mindent, csak azt nem, hogy szeretem kegyedet végtelenül, forrón, imádatl . . . tudom . . . érzem, oh hisz elmondták azok a beszédes szép szemek, hogy ön is . . . ön is szeret.

A bankárné kezeibe rejté izzó arcát, csak akkor egyenesedett hirtelen fel, midőn Örkényi kezei az övéit érinték.

— Távozzék . . . kérem . . . parancsolom!

— Nem! Kegyed nem tagadhatja meg egész lényét, egész valóját. Tudom, hogy kegyed szenved. Boldogság helyett önmegtagadás az ön élete . . . Én küzdeni akarok, én küzdeni fogok kegyedért, . . . s kegyed ezt nem fogja megtiltani nekem . . . Eveline! kérlek, könyörgök . . . esdekelt Örkényi a bankárné kezeit megragadva, — mondd, hogy szeretsz . . .

— Elemér!

Ez önkénytelen, a kitörő szenvedély hangjától át hatott rövidke szóban, mennyi felelet . . . !

Karcsu dereka köré fonódtak a hadnagy karjai s ajkuk az első édes önfeledt csókban

forrt össze. Én is oly boldog voltam . . . velük éreztem, velük örültem, hisz oly szépen összeillettek . . . oly szép pár volt . . .

Önkénytelen az ajtóra pillanték s fagyasztó dermedtség futott kezesztül rajtam.

Az ajtó kis nyílásán a bankár feldúlt arczzal, égő szemekkel bámult rám, ki ép szemeibe vertem vissza a boldog párról rám eső sugarakat . . . Szerettem volna felkiáltani, leugrani rémültömben . . . hogy jelt adjak . . . de im a kedvencz papagáj elkiáltja magát a szomszéd teremben . . . „jó napot bankár ur!”

A bankárné egy pillanat alatt kibontakozva az ölele karokból, csak ennyit sugott, a szomszéd ajtóra mutatva: „Ott távozzék!”

A bankár, e pillanatban a madár felé fordult, s így a hadnagy távozását észre nem véve sötét arczzal lép a terembe.

A bankárné a kereveten ült könyvvel kezében. Férje komoran csodálkozva tekint körül . . .

— Hol van Örkényi?

— Ah már haza jöttél, nem is vártalak . . . Örkényi? . . . Nem volt itt, — válaszolá a bankárné alig bírva leküzdeni zavarát.

A férj mereven bámult rám . . . majd kitört belőle az indulat.

— Nyomorultak — kiálta izzó homlokához kapva — látod . . . árulótok lett a tükör, — hörögte rám mutatva. —

Majd elájultam ijedtemben, de időm nem volt összeszedni magamat, mert a fiatal bankárné egy gyűlöletes pillantást vetve rám, az előtte álló kis márvány ámort úgy sujtotta hozzám, hogy fájdalmasan felcsörömpölve számtalan darabra hulltam szét . . .

Itt fekszem a szemétdombon . . . arczom szennytől, piszoktól van borítva . . . Álmodom a letűnt boldogságról . . . a fényes napokról, szép beszédes szemekről . . . az édes önfeledt csókról . . .

Csitt!

KÖZGAZDASÁG.

Állami tenyészló-díjazás B.-Csabán.

A békéscsabai tenyészlódíjazásról a következő tudósítást kaptuk:

A békéscsabai gazd. egyeslet közbejárása folytán 350 forintot bocsájtott a nmgsu földm. miniszter ur a vármegyei lótenyésztés emelésének céljaira a lótenyész-bizottság rendelkezésére, melyből a sikerült szopós csikókkal bemutatott tenyészkancaák, s a jó sikert ígérő 2 és 3 éves mén- és kanczacsikók díjaztattak.

A díjkiosztás B.-Csabán történt meg, ámde nem hallgathatom el, hogy vármegyénk kitűnő lóállománya felette gyenge s kevés kivétellel nagyon is kifogásolható példányok által volt képviselve s nem értjük kis tenyésztőinket, hogy miért nem vettek tömegesebben részt ezen díjazásban?

Felvezettett anyakanca szopós csikóval 18 drb, melyek közül 12 drb arany — mint első díjjal — jutalmaztatott Molnár György b.-csabai gazda 8 éves pejkancaja, Kengyel.

A II-ik díj 10 arany, Bakucz Tivadar m.-berényi gazda 8 éves sárga kanczája.

A III-ik díj 8 drb arany, Reiner Béla kondorosói bérlő 8 éves sárga kanczája.

A IV-ik díj 3 drb arany, üzv. Csepregi Györgyné orosházi gazdálkodó 4 éves pejkancaja.

Az V-ik díj 4 arany, Unyasinszky János b.-csabai gazda 5 éves sárga kanczája.

A VI-ik díj nem adatott ki itt.

Két- és három éves ménecikő felvezettett 11 drb.

Az I-ső díj 9 drb arany, Molnár György b.-csabai gazda 3 éves pejméne, apja Kortcs.

A II-dik díj itt nem adatott ki.

A III-ik díj, 15 ezüst forint, Szabó Mihály k.-tarsai gazda 2 éves sárga ménecikője kapta.

Két- és három éves kanczacsikó felveztetett 21 drb.

Az I-ső díj, 8 drb arany és arany diszoklevelet kapta Gajdács András b.-csabai gazda kitűnő 3 éves sárga csikója, apja Bibor Gádrán.

A II-ik díj 4 drb arany, Bakucz Tivadar m.-berényi gazda 3 éves pej csikója, apja Chif Rain.

A III-ik díj 15 ezüst frt, ismét Gajdács András b.-csabai gazda 3 éves pej csikója, apja Bibor Gádrán.

A tenyészkanczáknál ki nem adott hatodik díjat 15 ezüst frtot, Pilez Mihály m.-berényi gazda 2 éves sárga csikója, apja Bibor Gádrán.

A ménésikóknál ki nem adott második díjat 4 drb aranyat, Áchim János b.-csabai gazda 2 éves sárga csikója, apja Batibius.

Arany diszoklevelet nyert Vecsey József p.-kamuti gazda 2 éves. pej csikója, apja B. Furioso, és özv. Vilim Jánosné b.-csabai gazdálkodó 2 éves sárga csikója, apja Gádrán.

A pályázatban alig néhány község vett részt, s legnagyobb községeink — megfoghatatlanul — távollétük által tündököltek.

Zlinszky István.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1891. június 1-től kezdve

5901. sz. 5911. v. 5913. v.

SZARVAS indul: 9:34 d. e. 10:50 d. e. 1:46 d. u.
MEZŐ-TUR érk: 10:20 " 11:40 " 2:32 "

5902. sz. 5912. v. 5914. v.

MEZŐ-TUR indul: 5:10 d. u. 12:36 d. u. 3:20 d. u.
SZARVAS érk: 5:56 " 1:22 " 4:06 d. u.

*) Egyelőre nem közlekedik.

401. gy. 403. sz. 405. sz. 421. v.

ARAD ind: 8:24 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este —
CSABA érk: 9:24 " 12:50 " 10:50 " —

MEZŐ-TUR érk: 10:33 " 2:42 " 12:49 " —

" ind: 9:29 " 1:15 d. u. 11:05 éj. —

" ind: 10:34 " 2:50 " 12:53 " 7:09 reg.

SZOLNOK érk: 11:19 " 3:56 " 2:06 " 9:06 d. e.

" ind: 11:27 " 4:15 " 2:21 " —

BUDAPEST érk: 1:25 d. u. 7:20 este 5:50 reg. —

402. gy. 404. sz. 406. sz. 422. v.

BUDAPEST ind: 1:50 d. u. 8:15 d. e. 9:50 este —

SZOLNOK érk: 3:48 " 11:04 " 12:53 éj —

" ind: 3:57 " 11:14 " 1:05 " 5:40 d. u.

MEZŐ-TUR érk: 4:42 " 12:17 d. u. 2:06 " 7:46 este

" ind: 4:43 " 12:24 " 2:00 " —

CSABA érk: 5:46 " 1:48 " 3:33 " —

" ind: 5:53 " 2:13 " 3:53 " —

ARAD érk: 6:52 este 3:45 " 5:24 reg. —

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Hirdetmény.

A békés-báboozkai szakasz választmány határozata folytán a Szarvas-Szt.-András közötti régi gáttérületek 3 évre haszonbérbe adása e hó 26. és 27-én a helyszínen következő sorrendben fog a legtöbbet ígérőnek kiadatni, u. m. okt. 26-án reggeli 8 órakor a régi indigógyártól kezdve Szt.-András alatt az új végleges gát bekötéséig.

Okt. 27-én reggeli 8 órakor a Gaál Soma előtti átjárótól kezdve Halásztelekig a 18^a végleges gát kezdetéig, ezután folytatólag a zsilip őrház melletti földek. —

Szarvas 1891. okt. 23-án.

DÓSA ANDOR

h. igazgató, szakasz-mérnök.

Kiadó szoba.

Egy csinos útczei szoba, a piacztér közelében, irodának, s privátlakásnak egyaránt alkalmas, azonnal

☞ bérbeadandó ☞

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Lakás-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

ÜZLETEMMEL

özv. Berger Gyuláné házából Deutsch-féle házba, Silberstein F. mellé költözök; hol ezentul is a n. é. közönség igényeit legpontosabban kielégíteni legfőbb törekvésem leend.

A n. é. közönség becses látogatásáért esedezve

vagyok tisztelettel

SCHLESINGER ÁDÁM

3—3

órás.

Emlékezzünk kedves halottainkra!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy raktáramat

Mindenszentek napjára

mint a múlt évben, úgy az idén is felszereltem igen izléses kiállítású

SIRKOSZORÚKKAL.

Különösen ajánlhatom az általán kedvelt bádoglevelű koszorukat porcellán virágokkal, úgy szintén koszorukat természetes, szárított és művirágokkal.

Megrendeléseket pontosan, — csomagolást nem számítva eszközöl

Nyácsik Soma utóda

B.-Szarvason.

S tegyünk sírjokra díszes koszorut!